

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 5P/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923203469
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6923203469.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1
5P/32/2023

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XX a otca nevedeného, za účasti obce Bretka, 980 46 Bretka 33, IČO: 00 590 754 o nariadenie ústavnej starostlivosti, vyslovenie splnenia predpokladov na osvojenie mal. dieťaťa a pozbavenie rodičov rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

14
5P/32/2023

I. Súd nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa.

II. Matka maloletého dieťaťa je povinná prispievať na výživu maloletého A. mesačne výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa podľa Zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v účinnom znení, vždy do každého 25. dňa v mesiaci vopred k rukám Centra pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa je osvojiteľný.

IV. Súd pozbavuje matku maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, rodičovských práv a povinností.

V. Maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX sa ustanovuje poručník obec Bretka, 980 46 Bretka 33, IČO: 00 590 754.

VI. Ustanovený poručník je oprávnený a povinný zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jeho hnutel'ny a nehnuteľný majetok so starostlivosťou riadneho hospodára. Poručník nie je povinný sa o maloleté dieťa osobne starať. Je povinný dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje. Poručník je oprávnený a povinný rozhodovať v otázkach týkajúcich sa výchovy, zdravotnej starostlivosti a vzdelávania maloletého dieťaťa. Je oprávnený a povinný zastupovať maloleté dieťa pri právnych úkonoch, ako aj pred štátnymi orgánmi. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Poručník je oprávnený a povinný spravovať majetok maloletého dieťaťa, ktoré zastupuje. Ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

VII. Poručník je povinný podávať súdu dvakrát do roka vždy k 30. 06. a 31. 12. správu o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

3

5P/32/2023

1. Návrhom doručeným súdu 18.09.2023, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Revúca navrhol, aby súd nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú by maloletý vykonával v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Zároveň navrhol aby súd určil, že maloletý A. B. je osvojiteľný, aby súd matku maloletého dieťaťa ako jediného známeho žijúceho rodiča pozbavil rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a aby maloletému A. ustanovil poručíka, Obecný úrad Bretka.

2. V odôvodnení návrhu uviedol, že mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX je synom D. B., nar. XX.XX.XXXX, otec na rodnom liste mal. dieťaťa nie je uvedený. Matka mal. dieťaťa má z partnerstva s E. F., nar. XX.XX.XXXX ďalšie maloleté deti a to F. F., nar. XX.XX.XXXX, D. F., nar. XX.XX.XXXX, G. F., nar. XX.XX.XXXX, H. F., nar. XX.XX.XXXX, F. F., nar. XX.XX.XXXX, I. F., nar. XX.XX.XXXX, J. F., nar. XX.XX.XXXX, K. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, B. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX. Všetky mal. deti, okrem mal. J., sú v súčasnosti umiestnené na základe rozhodnutia Okresného súdu v Revúcej v Centre pre deti a rodiny Tornaľa a Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Maloletej J. bola rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 5P/18/2023 zo dňa 24.05.2023 vyslovená osvojiteľnosť. Maloletá J. je v súčasnosti rozsudkom Okresného súdu Revúca zverená do starostlivosti budúcich osvojiteľov. Okresný súd Revúca uznesením vydaným pod sp. zn. 5P/11/2023, právoplatným dňa 19.05.2023, nariadil nad mal. A. výchovné opatrenie pobytovou formou, výkon ktorého sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Maloletý A. nemá so svojimi staršími súrodencami vybudované žiadne súrodenecké väzby. Maloletý je od 01.03.2023 umiestnený v CDR na základe uznesenia súdu o neodkladnom opatrení zo dňa 24.02.2023.

3. Matka mal. A. sa v čase podania návrhu zdržiavala v obci L. C.XX, kde obývajú časť maštale, pretože jej partner, E. F. opäť brigáduje pri pánovi J. ako pastier. Matka v čase podania návrhu nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. Časť maštale ktorú obýva s partnerom je v zlom technickom stave. Na obvodových múroch sú veľké praskliny, ktoré vedú až ku strešným trámom. Matka v čase sociálneho šetrenia nepreukázala žiadne oblečenie, posteľku, kočík ani vaničku pre maloletého. V domácnosti je znížená hygiena. Matka pravidelne osobne navštevuje mal. deti, ktoré sú umiestnené v CDR Tornaľa. O mal. deti v CDR Polomka a CDR Hnúšťa matka neprejavuje záujem, nijakým spôsobom ich nekontaktuje. Zo správy z CDR Hnúšťa vyplýva, že matka dvakrát telefonicky kontaktovala CDR. Matke zo strany CDR aj zo strany orgánu SPODaŠK bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, aby mal. A. osobne navštívila. Matka mal. A. neprejavuje skutočný záujem o maloletého, za celé obdobie od 01.03.2023 kedy bol maloletý umiestnený priamo z pôrodnice v Rimavskej Sobote, ho nebola ani raz osobne navštíviť. Ďalej zo správy CDR Hnúšťa vyplýva, že od prijatia mal. A. do CDR sa o neho nikto z rodiny nijakým spôsobom nezaujíma. Matka počas sociálneho zisťovania nevedela uviesť dôvod, prečo maloletého nekontaktuje a nenavštevuje. Matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého A..

4. Matka mal. dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadrila. Súdneho pojednávania sa nezúčastnila, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnila.

5. Kolízny opatrovník prítomný na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že súčasná situácia matky je prakticky bez zmeny. Matka naďalej obýva časť maštale v obci Otročok, kde sa zdržiava so svojim druhom E. F. bez detí. Všetky deti, tie, ktoré boli v ústavnej starostlivosti v CDR Polomka, okrem mal. Anastázie, ktorá je v predosvojiteľskej starostlivosti, sú v súčasnosti umiestnené v CDR Tornaľa. Matka deti pravidelne kontaktuje a ich navštevuje. Buduje si s nimi vzťah. Matke bolo opakovane

poskytnuté sociálne poradenstvo, aby aspoň telefonicky, avšak pravidelne kontaktovala maloletého A. v CDR. Matka tak od umiestnenia maloletého dieťaťa urobila len dvakrát.

6. Uviedol ďalej, že matka s druhom sa do Otročka presťahovali približne pred letom tohto roku. Predtým bývali v takej časti ako keby vrátnica v obci M., tam sa zdržiavali približne nejaké 3 – 4 mesiace. To obydlie pozostávalo z jednej izby, nemali tam ani sociálne zariadenie ani vodu. Elektrinu mali k dispozícii. Napriek tomu, že v súčasnosti opäť bývajú v Otročku p. J. im nevie poskytnúť žiadnu nájomnú zmluvu, pretože objekt, v ktorom sú ubytovaní, nie je zapísaný ako na bývanie, len ako maštal'. Druh matky pracuje, nemá však žiadnu pracovnú zmluvu ani dohodu o pracovnej činnosti. Stále počas sociálnych zisťovaní uviedol inú sumu, ktorú zarobí. Jedenkrát povedal, že zarobí 700,- €. Keď ho sociálni pracovníci dopytovali, kde míňajú finančné prostriedky a ako si vylepšujú bývanie, uviedol, že dostáva iba 400,- € mesačne a z toho údajne p. J. platí za p. F. na jeho deti, ktoré má z predchádzajúceho vzťahu výživné. Ostatné peniaze, čo je vyše približne 200,- €, im dáva do obchodu v obci Otročok, aby mali na zakúpenie potravín. Počas vykonávaných sociálnych zisťovaní bolo matke maloletého opakovane poskytnuté sociálne poradenstvo, aby si zvýšila príjem buď nájdením práce, alebo aby sa za evidovala na úrade práce a požiadala o dávku v hmotnej núdzi. Takto však do dnešného dňa neurobila. Počas posledného sociálneho zisťovania matka uviedla, že by mala začať pracovať u p. J., ale nevedela uviesť ani odkedy, ani koľko zarobí.

7. Maloleté deti zvyknú tráviť pri rodičoch v Otročku víkendové pobyty s tým, že na pobyt nikdy nejdú všetky deti. Keď z CDR uvoľnia na pobyt mladšie deti, vždy dajú aj jedno zo starších detí, aby na ostatné deti dozeralo a pomáhalo matke so starostlivosťou o ne.

8. Pokiaľ ide o plán sanácie rodiny uviedol, že rodičia zo začiatku deklarovali, že chcú zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, aj mal. A.. Rodičom boli dané úlohy, ako zabezpečenie lepšieho bývania, zvýšenie príjmu do domácnosti, pravidelné kontaktovanie sa s deťmi, osobné návštevy a pri A., aby sa vyvinul vzťah medzi nimi, nakoľko maloletý je umiestnený v CDR prakticky od narodenia. Rodičia žiadne z týchto úloh nespĺnili.

9. Vo vzťahu k zdravotnému stavu mal. A. kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloletý je zdravý, vývojovo je dokonca popredu. Dokáže stáť, prejde zopár krokov za ruku, dokáže si sám sadnúť, vie sa prevaliť. Za svojho rodiča považuje profesionálneho náhradného rodiča.

10. Dokazovanie súd vykonal vyjadrením kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi a to najmä: rodným listom mal. dieťaťa, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca na matku mal. dieťaťa, správou Centra pre deti a rodiny Hnúšťa na mal. A., lekárskou správou o zdravotnom stave, z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. RA-5P/11/2023 návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesením zo dňa 24.02.2023 o nariadení neodkladného opatrenia a rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 23.03.2023, sp. zn. 5P/11/2023, ECLI:SK:OSRA:6823200291.4 o uložení výchovného opatrenia mal. dieťaťu, z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/54/2022 uznesením o začatí konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. J., správou neziskovej organizácie Kľúč, správou Centra pre deti a rodiny Polomka, správou z Centra pre deti a rodiny Tornaľa, správou z Centra pre deti a rodiny Dobšiná, uznesením o začatí konania o nariadení ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi F. a B. vo veci sp. zn.: 6P/53/2022, rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 22.11.2022, sp. zn. RA-4P/54/2022, ECLI:SK:OSRA:2022:6822201627.6, z pripojeného spisu OS Revúca RA-5P/18/2023 návrhom na vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti maloletej J. B., správou CDR Hnúšťa na maloletú J. B., zápisnicou o pojednávaní a rozsudkom zo dňa 24.05.2023, ECLI:SK:OSRA:2023:6823200473.6 a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

11. Uznesením zo dňa 24.02.2023, sp. zn. 5P/11/2023, ECLI:SK:OSRA:2023:6823200291.1 Okresný súd Revúca nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil Všeobecnej nemocnici Rimavská Sobota, povinnosť odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hnúšťa. Urobil tak lebo mal osvedčené, že maloletý sa narodil matke, ktorej už v minulosti bolo súdom odňatých 12 maloletých detí a bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť, nakoľko matka (ani otec) nedokázali zabezpečovať osobnú starostlivosť o ne tak, aby to nebolo na ujmu ich fyzického a psychického vývoja. Rodičia si dlhodobo nedokázali zlepšiť ich sociálne pomery tak, aby osobnú starostlivosť o deti mohli zabezpečiť. Mal tiež osvedčené, že matka nemala ani vo vzťahu k novonarodenému mal. A. zabezpečené potreby tak, aby sa o dieťa mohla osobne starať. Nemala vlastné bývanie,

potrebnú výbavičku pre dieťa, vrátane hygienických potrieb, ani žiadne finančné prostriedky, z ktorých by si uvedené mohla zabezpečiť. Súd konštatoval, že v čase nariadenia neodkladného opatrenia mala matka mal. A. problém sa postarať sama o seba, nie to ešte o novonarodené dieťa a v prípade prepustenia maloletého z nemocnice do domácej starostlivosti matky, by bolo vážne ohrozené jeho zdravie a fyzický vývoj. Následne rozsudkom zo dňa 04.04.2023, sp. zn. RA-5P/11/2023, ECLI:SK:OSRA:2023:6823200291.4 súd dočasne, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, odňal maloletého A. z osobnej starostlivosti matky a nariadil maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa z dôvodu, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že napriek uloženým výchovným opatreniam za účelom stabilizovania a zlepšenia sociálnych a rodinných pomerov v rodine maloletého dieťaťa a následnému nariadeniu ústavnej starostlivosti o iné maloleté deti pochádzajúce z matky D. B., sa situáciu v rodine nepodarilo stabilizovať. Matka maloletých detí nemá kde bývať, v čase rozhodnutia súdu, matku aj jej druhu prichýľovala sestra matky. Matka aj jej druh boli bez práce a bez akéhokoľvek príjmu a nemali snahu o nápravu svojich pomerov, o nájdenie bývania, práce a teda o akékoľvek zlepšenie ich rodinnej a sociálnej situácie.

12. Vývoj pomerov v rodine maloletého dieťaťa tak ako vyplynul z listinných dôkazov a rozhodnutí súdu nachádzajúcich sa v pripojených súdnych spisoch bol nasledovný:

13. Uznesením zo dňa 14.04.2022, sp. zn. 5P/3/2022, ECLI:SK:OSRA:2022:6822200101.5, súd dočasne, na dobu 6 mesiacov od jeho právoplatnosti, odňal mal. J. B., sestru mal. A. B., z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov jej nariadil pobyt v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Nad výchovou jej ostatných súrodencov F. F., nar. XX.XX.XXXX, D. F., nar. XX.XX.XXXX, G. F., nar. XX.XX.XXXX, H. F., nar. XX.XX.XXXX, F. F., nar. XX.XX.XXXX, I. F., nar. XX.XX.XXXX, J. F., nar. XX.XX.XXXX, K. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX, nariadil dohľad a rodičom mal. detí uložil povinnosť spolupracovať s neziskovou organizáciou Kľúč ako aj s Centrom pre deti a rodiny Tornaľa, pri opatreniach vykonávaných za účelom zlepšenia rodičovských zručností. Zároveň rodičom mal. detí uložil povinnosť, v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia, uskutočniť so všetkými mal. deťmi zdravotnú prehliadku u ich detského lekára a ďalej riadne rešpektovať jeho pokyny pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti o mal. deti. Urobil tak z dôvodu, že mal v týchto konaniach preukázané, že rodičia s mal. deťmi obývajú časť maštale, ktorá pozostáva z dvoch miestností, sociálneho zariadenia a chodby. Domácnosť je zariadená starším nábytkom, nie všetky deti majú svoje lôžko. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj orgán SPODaSK) monitoruje rodinu od r. 2019. Situácia v rodine počas tohto obdobia kolísala – niekedy bola lepšia, niekedy horšia. Rodičia nedostatočne a neuspokojivo zabezpečovali základné životné potreby mal. detí, hygiena bývania bola na nízkej úrovni. Prostredie, v ktorom mal. deti vyrastajú bolo málo podnetné. Matka nedostatočne dbala na hygienu mal. detí, nezabezpečovala dostatok potravín a s mal. deťmi nenavštevovala pravidelne detského lekára. Počas sociálneho zisťovania vykonaného v domácnosti 10.01.2022, nebol v domácnosti dostatok potravín ani hygienických potrieb. Maloletá J. B., nar. XX.XX.XXXX, mala po vyzlečení bordovú až hnedú pokožku v oblasti slabín. Zapareniny boli také vážne, že orgán SPODaSK privolal rýchlu zdravotnícku pomoc a následne bola mal. Anastázia prevezená do NsP Rimavská Sobota. Matka s maloletou od narodenia nenavštívila detského lekára, podľa jej vyjadrenia, z dôvodu nedostatku peňazí. Z prepúšťacej správy vyplývalo, že počas hospitalizácie maloletá výrazne pribrala, na začiatku hospitalizácie mala maloletá hnačky z dôvodu intolerancie laktózy. Po nastavení na bezlaktózové mlieko, maloletá výrazne pribrala. Počas sociálneho šetrenia bolo zistené, že matka mal. dieťaťu podáva obyčajné – kravské mlieko, ktoré riedi detskou vodou Luckou. Matka bola zo strany orgánu SPODaSK dôrazne upozornená, aby maloletej zakúpila bezlaktózové mlieko a dňa 07.02.2022 s maloletou absolvovala vyšetrenie u detského lekára, ktoré jej na tento termín dohodla pracovníčka Centra pre deti a rodiny Tornaľa, ktorá vykonáva v rodine opatrenia sociálnoprávnej ochrany rodiny a kurately, a ktorá matke zároveň ponúkla sprevádzanie na lekárske vyšetrenie s maloletou. Keď orgán SPODaSK dňa 08.02.2022 kontaktoval detského lekára mal. J., ten uviedol, že matka s dcérou na vyšetrení nebola. Ani pri ďalšom sociálnom šetrení v rodine, dňa 09.02.2022, matka nemala k dispozícii bezlaktózové mlieko a dokonca sa v domácnosti nenachádzalo ani žiadne mlieko. Ani pri opakovaných šetreniach v rodine maloletá nemala vybavený rodný list ani kartičku poistenca. Ku dňu 09.02.2022 matka s mal. J. ani raz nebola u detského pediatra a ani v priebehu ďalších mesiacov neabsolvovala lekárske vyšetrenia.

14. Od januára 2022 do 14.04.2022 sa matka pokúsila ísť s deťmi na lekárske vyšetrenie, resp. očkovanie dvakrát. Prvýkrát ju zastupujúci lekár ošetrojúceho lekára mal. detí, D. I. v Tornali nechcel ošetriť, nakoľko sa nevedela preukázať negatívnym testom na vírus Covid 19. Následne matka išla s deťmi na vyšetrenie už aj s Covid testom, avšak bolo to v piatok, kedy detský lekár mal. detí, D. F., neordinuje. Zo správy detského lekára mal. detí, D. H. F. vyplynulo, že od 27.10.2021 do 10.02.2022, nemal ohľadne mal. detí žiadne ďalšie informácie. S mal. deťmi F. F., nar. XX.XX.XXXX, D. F., nar. XX.XX.XXXX, G. F., nar. XX.XX.XXXX, H. F., nar. XX.XX.XXXX, F. F., nar. XX.XX.XXXX, I. F., 26.10.2014 a F. B., nar. XX.XX.XXXX, matka na vyšetrení u detského lekára odkedy prevzal ambulanciu po pôvodnom detskom lekárovi, D. B., ešte nebola. Maloletí, E. F., nar. XX.XX.XXXX, K. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, boli pozvaní na očkovanie, na ktoré sa matka s deťmi nedostavila. Maloletý B. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. J. B., nar. XX.XX.XXXX nie sú v detskej ambulancii vôbec evidované. Matka mal. detí bola prostredníctvom obecného úradu upozornená, aby s deťmi prišla na povinné detské vyšetrenie, na ktoré sa nedostavila. Dňa 07.02.2022 mala prísť na vyšetrenie za súčinnosti pracovníčky CDR Tornaľa, ktorá sa dostavila, matka s dieťaťom sa nedostavili. S rodičmi nie je dostatočná spolupráca, lekár situáciu riešil písomne prostredníctvom pozvánok odoslaných rodičom, ako aj prostredníctvom Obecného úradu v Levkuške, avšak bezvýsledne. Tento zistený skutočný stav súd vyhodnotil tak, že vo vzťahu k mal. J., situácia v rodine predstavuje nebezpečenstvo pre život a zdravie, nakoľko mal. J. musela byť hospitalizovaná v zdravotníckom zariadení v dôsledku vážnych zaparenín a napriek lekármi zistenej intolerancii na laktózu, matka mal. dieťaťu, ani po opakovaných upozorneniach sociálnych pracovníkov nezabezpečila bezlaktózové mlieko a preto maloletá trpela hnačkami a neprospeievala.

15. Uznesením zo dňa 24.05.2022, sp. zn. 6P/18/2022, ECLI:SK:OSRA:2022:6822200651.2, súd dočasne, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, odňal z osobnej starostlivosti rodičov aj ostatné mal. deti a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. detí, im uložil pobyť v Centrách pre deti a rodiny Tornaľa, Dobšiná a Polomka.

16. V mesiaci september 2022 prebehla multiodborová prípadová konferencia, na ktorej sa zúčastnil akreditovaný subjekt Kľúč, ktorý s rodinou pracoval, pracovníčky z CDR Dobšiná, orgán SPODaSK Revúca a rodičia mal. detí. Počas prípadovej konferencie otec detí, E. F., ktorý však nie je na rodnom liste zapísaný aj ako otec mal. A., vykazoval známky požitia alkoholických nápojov. Počas prípadovej konferencie rodičia uviedli možnosti ako chcú zlepšiť ich situáciu a to najmä v oblasti zamestnania a bývania. E. F. uviedol, že by sa vedel aj inde zamestnať napríklad v obci Bretka, kde by dostal pre seba a rodinu aj vhodné bývanie. Rodičia naďalej uvádzali, že majú záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o všetky svoje maloleté deti. Rodičom bolo odporúčané, aby zabezpečili opravu časti maštale, zabezpečili lôžka pre každé dieťa samostatne, aby zabezpečili výbavu pre dieťa ktoré sa má narodiť v decembri a aby sa otec, pán F. informoval v obci Bretka ohľadom voľného pracovného miesta s možnosťou ubytovania. Termín mali určený do 21.10.2022. Dňa 24.10.2022 bolo vykonané sociálne zisťovanie v rodine a rodičia preukázali ovakované trhliny na časti maštale v ktorej bývajú. V domácnosti matka nepreukázala žiadne potraviny, nepribudli lôžka pre maloleté deti a nevedeli uviesť ako boli opravené trhliny na murive. V domácnosti nepreukázali žiadne potraviny napriek tomu, že počas víkendov sa v domácnosti nachádzali deti na víkendovom pobyte a dostali príspevok z CDR Dobšiná na potraviny na každé mal. dieťa. Otec uviedol, že sa nebol informovať v obci Bretka ohľadom voľného pracovného miesta, dôvod uviedol, že je zamestnaný v obci Otročok.

17. Rozsudkom zo dňa 22.11.2022, ECLI:SK:OSRA:2022:6822201627.6, súd nad maloletou J. B., nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú maloletá vykonáva v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa.

18. Zo správ kolízneho opatrovníka zo šetrení pomerov v rodine mal. dieťaťa vo veciach vedených na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 5P/3/2022, 4P/54/2022 a 5P/18/2023, mal súd preukázané, že v období od 11.02.2022 až do februára 2023 žila matka so svojim druhom E. F. v Otročku na usadlosti, kde obývali časť budovy maštale, vlastnenej p. J.. Z dôvodu nevhodného správania E. F., ktorý na usadlosti v hneve, po požití alkoholických nápojov rozbil okno, museli usadlosť opustiť a v období mesiacov február až marec 2023 sa zdržiavali pri sestre matky maloletého dieťaťa v obci Gemer. V tomto období otec nebol nikde zamestnaný, nebol sa zapísať v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepožiadal o poskytovanie dávky v hmotnej núdzi. Matka maloletého dieťaťa je dlhodobo nezamestnaná, doposiaľ nebola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a doposiaľ nepožiadala o vyplácanie dávky v hmotnej núdzi.

19. Od jari do leta 2023, žila matka mal. dieťaťa so svojim druhom v obci Levkuška, kde obývali domček, ktorý v minulosti slúžil ako vrátnica, resp. strážnica. Jednalo sa prakticky o jednu miestnosť. Toto bývanie nebolo dostatočne veľké ani vhodné pre maloleté deti, obzvlášť deti nižšieho veku a nebolo zariadením ani inak prispôsobené tomu, aby sa tam maloleté deti mohli nastahovať. E. F. bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy na dobu neurčitú s týždenným pracovným časom 10 hodín za mesačnú mzdu 175,- € brutto u p. J. na družstve v Otročku. Pre tohto zamestnávateľa pracuje prerušovane približne 9 rokov. Zamestnávateľ ho v minulosti opakovane prepustil z dôvodu neospravedlnenej absencie v práci po predchádzajúcom užití alkoholických nápojov. Zamestnávateľ druhu matky vo svojej výpovedi ako svedok v konaní vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 5P/18/2023 uviedol, že to, či druh matky mal. dieťaťa bude u neho pracovať, závisí najmä od jeho správania. Zamestnávateľ za druhu matky v minulosti uhradil a aj doposiaľ uhrádza výživné na jeho dve deti z predchádzajúceho vzťahu, ako aj mu strhával zo mzdy úhradu komunálneho odpadu a škody, ktoré mu druh matky spôsobil rozbitím okien na byte v obci Otročok.

20. V konaní o splnení podmienok osvojiteľnosti mal. Anastázie, ktoré bolo na Okresnom súde Revúca vedené pod sp. zn. 5P/18/2023, ako aj šetreniach pomerov v rodine sociálnymi pracovníkmi, druh matky mal. dieťaťa uvádzal rôzne sumy koľko u svojho zamestnávateľa, p. J. v minulosti reálne zarobil a zarobí. Sumy sa pohybovali od 700 – 800,- € mesačne, cez 400,- € až po 150,- až 200,- € mesačne.

21. Rozsudkom zo dňa 24.05.2023, sp. zn. RA-5P/18/2023, ECLI:SK:OSRA:2023: 6823200473.6 súd vyslovil, že maloletá J. B. je osvojiteľná. Rodičov maloletej – matku D. B., nar. XX.XX.XXXX a otca E. F., nar. XX.XX.XXXX pozbavil rodičovských práv a povinností. Následne rozsudkom zo dňa 24.08.2023, sp. zn. RA-5P/33/2023, ECLI:SK:OSRS:2023:6823200809.2, ustanovil mal. dieťaťu poručníka - obec Bretka.

22. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hnúšťa týkajúcej sa maloletého A. mal súd preukázané, že od umiestnenia maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodiny Hnúšťa dňa 01.03.2023 (pôvodne na základe neodkladného opatrenia, neskôr na základe výchovného opatrenia), matka volala do centra pre deti a rodiny dvakrát. Pýtala si fotku maloletého dieťaťa, načo jej zamestnanci centra pre rodiny uviedli, že môže prísť maloletého A. kedykoľvek do zariadenia pozrieť. Matka sa vyjadрила, že nemá na cestu peniaze a ozve sa kedy by prišla. Do súčasnosti sa neozvala. Podľa centra pre deti a rodiny je záujem matky o maloleté dieťa len formálny, nakoľko maloletého nebola zariadením ani raz navštíviť, napriek tomu, že jej bolo vysvetlené, že môže kedykoľvek obec požiadať o príspevok na dopravu rodiča s maloletým dieťaťom. Maloletý A. nemá vybudované žiadne súrodenecké väzby so svojimi súrodencami, nakoľko sa spolu nikdy nevideli. Podľa centra pre deti a rodiny je v najlepšom záujme maloletého A. vyslovenie jeho osvojiteľnosti a následné sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou osvojenia.

23. Ohľadom zdravotného stavu maloletého dieťaťa mal súd zo zhodnotenia jeho aktuálneho psychomotorického vývinu a lekárskej správy o jeho zdravotnom stave za preukázané, že maloletý A. je zdravý, prospieva veľmi dobre, je očkovaný podľa očkovacieho kalendára a jeho psychomotorický vývoj zodpovedá veku dieťaťa. Maloletý napreduje vo všetkých oblastiach psychomotorického vývinu.

24. Podľa § 101 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v účinnom znení (ďalej aj zákona o rodine alebo ZoR) na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

25. Podľa § 101 ods. 4 zákona o rodine ak je maloleté dieťa schopné posúdiť dosah osvojenia, je potrebný aj jeho súhlas.

26. Podľa § 102 ods. 1 písm. a/ zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

27. Podľa § 102 ods. 4 zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

28. Podľa § 104 zákona o rodine súd je povinný na základe lekárskeho vyšetrenia zistiť, či zdravotný stav osvojenca a osvojiteľov nie je v rozpore s účelom osvojenia. S výsledkami vyšetrenia oboznámi osvojiteľa, zástupcu osvojenca a poučí ich o účele, obsahu a dôsledkoch osvojenia.

29. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

30. Podľa § 39 ods. 2 zákona o rodine ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

31. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

32. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

33. Podľa § 62 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

34. Podľa § 62 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

35. Podľa § 62 ods. 3 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepinoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

36. Podľa § 81 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

37. V predmetnom konaní súd skúmal a na základe zisteného skutočného stavu veci rozhodoval o tom, či sú splnené niektoré podmienky osvojenia maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX. V zmysle § 101 ods. 1 zákona o rodine, je na osvojenie maloletého dieťaťa v zásade potrebný súhlas jeho rodičov. Zákon taxatívne vymedzuje výnimky z tejto zásady a prípady, kedy súhlas rodičov na osvojenie potrebný nie je. Okrem iných dôvodov je tomu tak aj v prípade, ak rodičia počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné

a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka (§ 102 ods. 1 písm. a/ zákona o rodine).

38. Zo skutočného stavu zisteného súdom v konaní vyplynulo, že od umiestnenia maloletého A. B. do Centra pre deti a rodiny Hnúšťa na základe neodkladného opatrenia súdu vydaného v konaní 5P/11/2023, teda od 01.03.2023 do rozhodnutia súdu (31.10.2023), čiže osem mesiacov, matka, ktorá je jediným známym žijúcim rodičom mal. dieťaťa, neprejavovala o mal. A. skutočný záujem, taký, aký by rodič o dieťa prejavovať mal a ktorý by vychádzal z hlbokého vzťahu rodiča voči dieťaťu. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hnúšťa vyplynulo, že matka nebola mal. A. od jeho umiestnenia v centre ani raz navštíviť, čo odôvodňovala tým, že na to nemala dostatok finančných prostriedkov. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že ich iné, vekovo staršie deti, umiestnené v CDR Tornaľa a Dobšiná navštíviť bola, maloleté deti si brávala k sebe na krátkodobý pobyt. Ani skutočnosť, že sa matka dvakrát v tomto období telefonicky na maloletého v CDR informovala súd nepovažoval za prejavenie skutočného záujmu o maloletého. Zo správy centra pre deti a rodiny vyplynulo, že matku nezaujímalo prospevanie dieťaťa, mala záujem len o zaslanie fotografií maloletého. Takýto postoj súd vyhodnotil ako typický prejav záujmu povrchného a nie takého, aký by rodič prirodzene z podstaty rodičovstva alebo už zo skôr vytvoreného vzťahu s dieťaťom mal mať a ktorý by vo svojom dôsledku viedol rodiča k zlepšeniu rodinnej situácie a možné obnovenie rodinného života s maloletým dieťaťom.

39. Na základe vykonaného dokazovania mal súd tiež za to, že matka od umiestnenia maloletého dieťaťa do centra pre deti a rodiny neuskutočnila prakticky nič a nevynaložila žiadne úsilie na zlepšenie jej rodinných a sociálnych pomerov, aby v budúcnosti mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Aj keď je zrejmé, že sociálna situácia matky je dlhodobo veľmi ťažká, čo ju limituje v odstraňovaní hlavných príčin, pre ktoré došlo k odňatiu maloletého A. aj ostatných maloletých detí z jej osobnej starostlivosti, je nutné konštatovať, že matka nevynaložila ani minimálne úsilie a neurobila ani základné kroky na zlepšenie jej situácie. Tieto pritom mohli byť úplne jednoduché a mohli spočívať napríklad v zapísaní sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie alebo požiadaní o vyplácanie sociálnych dávok.

40. Súd je presvedčený, že takúto aktivitu matka nevyvinie ani v budúcnosti, nakoľko z dlhodobého sledovania jej života a správania je zrejmé, že svoj spôsob života zmeniť buď nechce alebo nedokáže a to ani za pomoci sociálnych pracovníkov. Zmena pomerov si totiž vyžaduje vyvinutie aspoň minimálneho úsilia, čo matka za celé obdobie od odňatia maloletého dieťaťa z jej starostlivosti, ba ani skôr, keď jej boli odňaté už skôr narodené deti, neurobila.

41. Matka má okrem mal. A. ďalších dvanásť detí, starostlivosť o ktoré by mala zabezpečovať. Z toho u jedného, mal. Anastázie bola súdom právoplatne vyslovená osvojiteľnosť a matka bola pozbavená rodičovských práv a povinností k nej. Bolo preukázané, že matka dlhodobo nedokáže zabezpečiť starostlivosť o žiadne z detí, ani o tie, ktoré sú vekovo staršie a vyspelejšie ako mal. A.. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že v danom prípade sú splnené podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 102 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine a súhlas matky, ako jediného žijúceho rodiča, s osvojením maloletého A. B. nie je potrebný. Vzhľadom na nedostatok záujmu o maloleté dieťa po odňatí z osobnej starostlivosti mal súd za to, že právo mal. dieťaťa na život s biologickou rodinou a starostlivosť biologických rodičov v danom prípade, je prevýšené právom dieťaťa žiť a vyrastať v milujúcom rodinnom prostredí, v ktorom budú riadne uspokojené všetky fyzické a emocionálne potreby a v ktorom nebude ohrozené na živote a zdraví, aj keď toto budú poskytovať náhradní rodičia.

42. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý A. je úplne zdravý a jeho psychomotorický vývin plne zodpovedá jeho veku, preto mal súd za to, že zdravotný stav maloletého dieťaťa je zlučiteľný s účelom osvojenia.

43. Nakoľko v danej veci súd dospel k záveru, že súhlas matky ako jediného známeho žijúceho rodiča s osvojením maloletého A. B. nie je potrebný a zdravotný stav maloletého zodpovedá účelu osvojenia, vyslovil, že maloletý je osvojiteľný.

44. Podaným návrhom sa Úrad práce sociálnych vecí a rodiny domáhal aj pozbavenia matky rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V zmysle § 39 ods. 4 zákona o rodine, súd môže pozbaviť rodiča jeho rodičovských práv a povinností ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným

zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva. V predmetnom prípade mal súd za to, že od umiestnenia maloletého do starostlivosti CDR (priamo z nemocnice, po narodení) sa o maloletého matka prakticky nezaujímal, ani raz ho nenavštívila. Jediný záujem prejavovaný zo strany matky spočíval v dvoch telefonátoch za obdobie 8 mesiacov, pri ktorých len požiadala o zaslanie fotografií maloletého. Aj keď od umiestnenia maloletého do starostlivosti CDR boli rodičovské práva a povinnosti matky, voči maloletému už fakticky obmedzené tým, že matka nemala povinnosť sa o dieťa osobne starať, výkon jej rodičovských práv mal a mohol spočívať najmä v prejavovaní záujmu o vývoj a prosperovanie maloletého dieťaťa, čo matka nerobila. Zo strany pracovníkov Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca a CDR Hnúšťa bola pritom opakovane upozorňovaná na potrebu kontaktu s maloletým a potrebu prejavovania skutočného záujmu oň, aby sa aj za danej situácie mohla v čo najväčšej možnej rozvíjať vzťahová väzba medzi matkou a dieťaťom. Napriek týmto upozorneniam matka svoje správanie nezmenila a záujem o maloletého prejavovať nezačala. Teda svoje rodičovské práva a povinnosti napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbávala, preto ju súd rodičovských práv a povinností k maloletému A. pozbavil.

45. V zmysle § 39 ods. 2 zákona o rodine zároveň maloletému dieťaťu ustanovil poručníka a to obec, kde má maloletý trvalý pobyt – obec Bretka, ktorému v rozsudku zároveň vymedzil jeho práva a povinnosti.

46. Keďže súd vyslovil, že mal. A. je osvojiteľný a matku pozbavil ich rodičovských práv a povinností, pričom v súčasnosti maloletého A. nie je možné zveriť do pestúnskej starostlivosti alebo starostlivosti budúcich osvojiteľov, súd, vychádzajúc z ust. § 54 ods. 2 písm. a/ a d/ zákona o rodine, nariadil nad mal. A. B. ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa.

47. V zmysle § 81 ods. 2 Zákona o rodine v spojení s § 62 ods. 1 – 3 Zákona o rodine, matke mal. dieťaťa ako jedinému známemu žijúcemu rodičovi, uložil povinnosť platiť na výživu mal. dieťaťa výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťaťa, podľa Zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v účinnom znení, teda v minimálnom rozsahu, v akom je výživné povinný platiť každý rodič, bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Mal za to, že s ohľadom na súčasnú osobnú a sociálnu situáciu nie je v možnostiach a schopnostiach matky, prispievať na výživu mal. dieťaťa vo vyššej výške. Matka je povinná výživné poukazovať zariadeniu, do ktorého bolo mal. dieťa umiestnené.

48. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

2
5P/32/2023

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Rimavská Sobota. Odvolanie podávané poštou, je vhodné adresovať nasledovne: Okresný súd Rimavská Sobota, pracovisko Revúca, SNP 539/1, 050 01 Revúca (§ 357 v spojení s § 362 ods. 1 a v spojení s § 125 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak nebude povinnosť platiť výživné stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.